

КОАЛІЦІЯ РІШУЧИХ

ЩО ЗАВАЖАЄ КРАЇНАМ
ЄВРОПИ ІНВЕСТУВАТИ
В ПЕРЕМОГУ УКРАЇНИ

Альона Гетьманчук

«Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Матеріал відображає позицію авторів і не обов'язково збігається з позицією Міжнародного фонду «Відродження»»

АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР

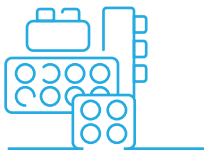
КОАЛІЦІЯ РІШУЧИХ:

ЩО ЗАВАЖАЄ
КРАЇНАМ ЄВРОПИ
ІНВЕСТУВАТИ
В ПЕРЕМОГУ
УКРАЇНИ

Альона
ГЕТЬМАНЧУК

Центр «Нова Європа»
Київ, травень, 2024

Zeitenwende — знаменитий поворотний момент, анонсований канцлером Шольцом у перші дні вторгнення — відбувся. Але не в Німеччині, а у Франції. Це перший висновок, який відразу напрошується після чергового раунду адвокаційних візитів до Франції, Німеччини та Італії. Бо саме у Франції найбільш помітна зміна щодо класифікації загрози РФ і мінімізація страхів щодо її ліквідації. А якщо порівнювати конкретно поведінку німецького канцлера та французького президента, то мимоволі напрошується висновок, що Шольц сьогодні — це такий собі ранній Макрон. Хіба що з великим гаманцем.

Якщо порівнювати конкретно поведінку німецького канцлера та французького президента, то мимоволі напрошується висновок, що Шольц сьогодні — це такий собі ранній Макрон.

Однак цей перший висновок є достатньо нюансованим. Дехто може посперечатись, що у Німеччині «*zeitenwende*» теж відбувається, але не щодо війни РФ в Україні, а щодо самої Німеччини, що й, власне, і малось на увазі під поворотним моментом Шольца. Йдеться про переосмислення потреби Берліна

інвестувати більше у власну оборону, підкріплене солідним «чеком» в 100 млрд євро, поки що хитка і фінансово нестабільна, але все ж спроба вийти на натівський стандарт в 2% ВВП на оборону...

Інші можуть сказати, що й у Франції цей поворотний момент відбувся на рівні сприйняття РФ як загрози безпекової, але не на рівні сприйняття РФ як загрози на рівні бізнесу. Звідси, відповідно, найбільші серед усіх країн ЄС продажі у Франції російського скрапленого газу в перші три місяці цього року і продовження співпраці з Росатомом. Тим самим, що тероризує Європу, захопивши чи не найбільшу атомну станцію на континенті — Запорізьку АЕС.

Хоча Європа в питанні підтримки України навіть на третій рік війни залишається більш об'єднаною, аніж це було в питаннях пандемії чи фінансової кризи — і це, безперечно, позитив — розбіжностей у баченні того, як реагувати на російську загрозу й надалі залишається більше, аніж спільних елементів навіть на рівні трьох євросоюзівських країн G7.

Це, звісно, ускладнює завдання в створенні коаліції рішучих — чи то коаліції країн, які прагнуть розширити параметри того, яким чином та, головне, з якою метою допомагати

Україні, аби не просто не допустити її колапсу як держави, але й допомогти їй завершити війну у формі, котру б більшість українців сприйняли як перемогу. І насправді краще мати ці розбіжності, аніж однозначне рівняння на позицію прихильників політики самостримування щодо РФ. Бо зрештою тільки в ході таких дискусій цілі підтримки України можуть бути розширені не тільки в Парижі, Лондоні, Празі чи Копенгагені, але й Вашингтоні та Берліні.

Однак спочатку проаналізуємо ті розбіжності, які на сьогодні існують між країнами щодо сприйняття російської загрози та позиції США як відправної точки в ухваленні тих чи інших рішень. І на що варто було б звернути окрему увагу в Україні.

Для коаліції рішучих непотрібно більшість країн ЄС чи НАТО. Достатньо 5–6 держав, які матимуть відповідну політичну вагу та, не менш важливо, політичну відвагу, ресурси і військову спроможність.

Для коаліції рішучих непотрібно більшість країн ЄС чи НАТО. Достатньо 5–6 держав, які матимуть відповідну політичну вагу та, не менш важливо, політичну відвагу, ресурси і військову спроможність. Жодна з країн Європи, яка потенційно була би готова долучитись до такої коаліції, наразі не володіє всіма необхідними складовими: якщо є політична вага та відвага, то відверто бракує ресурсів (як у Франції), якщо є ресурси, то бракує перших двох компонентів (як, скажімо, у Норвегії). Відтак потрібен грамотний LEGO-підхід — скомпонувати потрібні елементи на рівні окремих країн, готових рухатись більш рішуче.

ВІДЧУТТЯ РОСІЙСЬКОЇ ЗАГРОЗИ: ЯК МОЖЕ БИТИ РИКОШЕТОМ?

Першим кроком до адекватної реакції на війну РФ в Україні є відчуття загрози від Росії не лише для України, але й для усього європейського континенту. Розуміння, що екзистенційна війна для України може стати екзистенційною і для Європи в тому вигляді, в якому вона існує сьогодні.

У Німеччині сприйняття Росії як загрози лише починає формуватись. Над тим, аби вселити це відчуття не лише серед військових, але й на рівні політичних еліт та суспільства, активно працював впродовж останнього року міністр оборони Боріс Пісторіус, котрий вже тривалий час є найпопулярнішим політиком у Німеччині. Частково йому це вдалось, але саме частково: навіть у власній партії він помітно перебуває в меншості з приводу того, до якого ступеня в ухваленні рішень щодо України потрібно зважувати всі ескалаційні ризики з боку РФ.

У Франції, натомість, усвідомлення загрози РФ відбулось на рівні найвищого політичного керівництва країни, президента Республіки, котрий, за усією наявною інформацією, наразі вважає Росію головною дестабілізуючою силою не те що в Європі, але, можливо, навіть у світі (Китай там, на відміну від США, не вбачається як загроза #1).

І така класифікація РФ підкріплена конкретними дестабілізуючими діями Москви щодо безпосередньо Франції: починаючи із близько 150 провокацій проти французьких збройних сил у різних регіонах світу, закінчуючи регулярними кібератаками на критичну інфраструктуру та брутальним втручанням у внутрішню політику країни, що, звісно, не може залишати Макрона байдужим навіть якщо йому особисто, на відміну від Щольца, більше непотрібно буде боротись за найвищу посаду в країні.

Суттєвою відмінністю між окремими країнами Європи — зокрема і Німеччиною та Францією — є те, що якщо в одних столицях (Париж) сприймають інвестицію в безпеку України як інвестицію у свою власну та європейську безпеку, то в інших (Берлін) сприймають це як вибір — інвестувати у свою власну безпеку чи допомагати Україні. ЗА ПРИНЦИПОМ: ВІЙНА В УКРАЇНІ — ЦЕ ВІЙНА В ЄВРОПІ, АЛЕ НЕ ВІЙНА ЄВРОПИ.

Однак, відчуття загрози не завжди означає адекватну реакцію на неї. Суттєвою відмінністю між окремими країнами Європи — зокрема

і Німеччиною та Францією — є те, що якщо в одних столицях (Париж) сприймають інвестицію в безпеку України як інвестицію у свою власну та європейську безпеку, то в інших (Берлін) сприймають це як вибір — інвестувати у свою власну безпеку чи допомагати Україні. **За принципом: війна в Україні — це війна в Європі, але не війна Європи.**

Відтак чим більше це відчуття загрози з'являється у владних офісах в Берліні і деяких інших столицях Європи, тим більше його використовують як причину — або ж, будьмо відвертими, як виправдання — чому та чи інша зброя/обладнання замість того, аби йти в Україну має залишитись для власної оборони цих країн на випадок потенційної атаки РФ.

Понад те, аргумент про те, що атака в принципі може не відбутись, якщо Україна вистоїть, на тлі просування російських військ на окремих ділянках фронту помітно відійшов на задній план навіть в тих країнах, де інвестиція в оборону України сприймається як опосередкована інвестиція і у їхню власну оборону. І де в принципі було принаймні часткове розуміння, що їхня країна насправді «прикрита» від російської агресії не одним, а двома щитами — з одного боку, НАТО, з іншого — Україною.

Те, як відчуття загрози РФ — чи точніше експлуатація цього відчуття в політичних цілях — б'є рикошетом по Україні, дуже помітно проявилось при розгляді термінового надання Україні додаткових

засобів ППО. Один із німецьких дипломатів пояснив небажання європейських країн «розставатись» зі своїми системами на прикладі власної держави: коли в Берліні говорять про можливу ескалацію з боку РФ, то мають на увазі передусім атаку з повітря, у вигляді нанесення ракетних ударів. Відповідно засоби ППО розглядаються як основний елемент запобігання такій ескалації. Однак у німецькій столиці, де доводилось працювати якраз в дні розгляду рішення щодо надання додаткового Patriot, найчастіше доводилось чути інший аргумент, а саме: спочатку мають надати американці, у яких таких набагато більше (що правда), а Німеччина вже раніше надала Україні дві батареї (одну, щоправда, у позику) зі свого й так обмеженого арсеналу. Попри це у Берліні за лічені дні змінили свою думку щодо надання Україні додаткової батареї — від майже категоричного «ні» до «так» — і все ж ухвалили позитивне для нас рішення, демонструючи, що Німеччина Шольца спроможна демонструвати і самостійність, і рішучість, і — не менш важливо — швидкість, коли є відповідна політична воля на найвищому рівні.

Те, як відчуття загрози РФ — чи точніше експлуатація цього відчуття в політичних цілях — б'є рикошетом по Україні, дуже помітно проявилось при розгляді термінового надання Україні додаткових засобів ППО.

Водночас — попри популярне у Парижі сприйняття української безпеки як безпеки французької та європейської — такого позитивного рішення не вдалось досягнути (принаймні на момент написання цього тексту) щодо франко-італійської системи SAMP-T, яка перебуває наразі у Румунії і могла б бути значно кориснішою в Україні. Не так, звісно, як Patriot, та все ж. Коли ми ледве не на кожній зустрічі у Римі та особливо у Парижі (бо конкретно ця система належить французам) ставили питання щодо перебазування її в Україну, деякі французькі співрозмовники чітко давали зрозуміти, що вона потрібна саме у Румунії на випадок потенційних атак РФ на цю країну. Колись, у майбутньому.

Отож, замість того, щоб нарешті прийняти війну Росії щодо України як свою війну теж, країни ЄС переважно починають готуватись до справді своєї війни, не забуваючи на зустрічах наголошувати: «Україна перебуває у війні з Росією, ми — ні». Або ж «це ви маєте подбати про стратегію, не ми. Ми лише вам допомагаємо».

Отож, замість того, щоб нарешті прийняти війну Росії щодо України як свою війну теж, країни ЄС переважно починають готуватись до справді своєї війни, не забуваючи на зустрічах наголошувати: «Україна перебуває у війні з Росією, ми — ні».

І тут полягає ще одна відмінність між різними країнами Європи, бо одні з них розуміють, що навіть, якщо вони не у війні з РФ, то Росія вже веде війну проти них, інші не усвідомлюють навіть цього. Так, ця війна перебуває на іншій фазі, аніж війна з Україною — а саме гібридній, але всі чудово пам'ятають, що саме так починалась і війна РФ з Україною в свій час. Це розуміння дедалі помітніше у Франції, але його відверто бракує в Німеччині і тим паче Італії, по якій, таке враження, щодня приходиться катком російська дезінформаційна машина, яка дуже професійно працює з традиційно пацифістськими настроями в цій країні.

І, нарешті, третя відмінність у контексті сприйняття російської загрози полягає в тому, наскільки принциповим для окремих країн ЄС є збереження путінського режиму у владі в РФ за результатами завершення війни в Україні. **На жаль, інколи складається враження, що деяких наших західних партнерів — і передусім тут знову йдеться про Берлін — більше цікавить, наскільки ця війна є екзистенційною для путінського режиму, а не для України.** Можливо, саме цим можна пояснити те, що канцлер Шольц в своєму баченні завершення війни «застряг» на складній формулі: «щоб Росія не виграла і щоб Україна не програла», хоча було би значно простіше навіть граматично сказати «щоб Росія програла і Україна виграла»?

На жаль, інколи складається враження, що деяких наших західних партнерів — і передусім тут знову йдеться про Берлін — більше цікавить, наскільки ця війна є екзистенційною для путінського режиму, а не для України.

у Кремлі», аніж «міжнародний злочинець у Кремлі»? Чи ця допомога має призвести до примарного заморожування конфлікту, яке, за моїми спостереженнями, для традиційно схвильованих стабільністю німців вбачається все ж як більша стабільність, аніж можливий крах путінського режиму та його наслідки?

Хоча по мірі запуску вступних процесів України до ЄС в ключових європейських країнах повинні бути безпосередньо зацікавлені у тому, щоб Україна входила до ЄС максимально функціонуючою державою, з меншим чеком на відбудову та без окупованих територій.

Не кажучи вже про певну парадоксальність в тому, як можна розглядати РФ як загрозу, серйозно готуватись до її відбиття і водночас намагатись зберегти режим, який цю загрозу згенерував і підживлює.

І нарешті, коли ми говоримо про обсяг допомоги, за рівнем якого Німеччина є сьогодні лідером в Європі і за що ми, безумовно, дуже вдячні, то сьогодні якраз той момент у війни, коли важливо говорити не лише про обсяг, але й про мету надання цієї допомоги. Чи виправдані такі інвестиції, якщо вони робляться з прицілом на те, аби за будь-яку ціну утримати Путіна при владі, котрий, таке враження, для деяких топ-політиків та топ-бізнесменів у Німеччині все ще більше сприймається як «німець

ПЕРЕГОВОРИ: ДЕ ЄВРОПА ЗА СТОЛОМ?

І тут ми поступово переходимо до теми переговорів, щодо якої теж спостерігаються певні розбіжності у європейських столицях. У Франції за три дні зустрічей у різних відомствах та експертами склалось таке враження, що теми перемовин просто не існує — ніхто про це не питав, ніхто не реагував на наші репліки, які так чи інакше стосувались цієї теми.

В Італії та у Німеччині ця тема просто висить в повітрі важким згустком й так чи інакше виринає на поверхню під час розмов та дискусій «про війну та мир». Щоправда, якщо у Римі тема переговорів вважається ознакою хорошого тону, і навіть уряд Мелоні всіляко «пакує» допомогу для України як допомогу для пришвидшення та посилення позиції Києва на переговорах, то в Німеччині — це, швидше, політичний моветон. Принаймні в розмовах з українськими делегаціями.

Щоправда, якщо у Римі тема переговорів вважається ознакою хорошого тону, і навіть уряд Мелоні всіляко «пакує» допомогу для України як допомогу для пришвидшення та посилення позиції Києва на переговорах, то в Німеччині — це, швидше, політичний моветон.

І не тільки — чи стільки тому, що у свій час в Берліні вже обпеклися Мінськом, а швидше тому, що у німецькій столиці були б раді згенерувати ініціативу самої України в цьому питанні. Думка, котру дедалі частіше ретранслюють із високих політичних кабінетів, є сумішшю страху, фаталізму та низької самооцінки й виглядає приблизно наступним чином — Україна не здатна перемогти РФ військовим способом, навіть з усією своєю допомогою ми не здатні це змінити, тому потрібна бути готовим до переговорів щойно про це попросить сама Україна. Відмінність між Німеччиною та Італією в цьому питанні полягає в тому, що якщо в Римі можна почути про певну обладку, яка би включала територіальні поступки — «peace for land» (про це відверто запитували нас на одному з заходів), то у Німеччині частіше можна почути слово «заморожування».

Отож, якщо б мене попросили сформулювати головну проблему у сприйнятті війни з боку Берліну, то я б її сформулювала наступним чином: перемога України вбачається як більш дестабілізуючий фактор, ніж заморожування війни. Очевидно, в Україні й надалі залишається великий масив роботи щодо пояснень із приводу того, чому заморожування — це не про припинення вогню і тим більше не про стабільність. Робити це не просто — ті, хто дійсно формують

стратегії, більш охоче зустрічаються з американськими експертами, які марять переговорами з першого дня вторгнення, аніж з українськими чи європейськими, котрі переконані, що за нинішніх умов некоректно навіть вживати слово «переговори», бо йдеться виключно про безумовну капітуляцію України.

Ті, хто дійсно формують стратегії, більш охоче зустрічаються з американськими експертами, які марять переговорами з першого дня вторгнення, аніж з українськими чи європейськими, котрі переконані, що за нинішніх умов некоректно навіть вживати слово «переговори», бо йдеться виключно про безумовну капітуляцію України.

Очевидно, канцлеру Шольцу важливо продати своєму «виборцю» хоча б видимість стабілізації, оскільки на наступні вибори він, судячи з усієї наявної інформації, збирається йти в образі «канцлера миру». Його завдання балансувати між запитом на підтримку України, котрий й надалі достатньо високий у суспільстві, і страхом «втягування» Німеччини у війну, зокрема й через надання далекобійних Taurus, як би це абсурдно не звучало.

Цікаво, що країни, які більш спокійно говорять про поступки з боку України (зокрема Німеччина та Італія), на сьогодні, згідно з даними останніх соціопитувань, є також і країнами, в

яких фіксується найменший рівень в Європі готовності населення захищати себе у випадку атаки РФ. У Франції ж натомість 51% молоді віком від 18 до 25 років готові були б воювати в Україні, якщо це буде потрібно для захисту інтересів Франції (дослідження на замовлення IRSEM та DGRIS — двох аналітичних центрів при Міноборони країни).

Окреме велике питання, яке цікавить європейські столиці в контексті потенційних переговорів: чи буде, і якщо так, то ким, буде представлена Європа за столом переговорів щодо України?

Справа в тому, що ті сигнали, котрі надходять із РФ та Вашингтона щодо композиції сторін переговорів, не особливо відображають Європу за столом цих переговорів. Там є місце для США, можливо для Китаю з боку РФ, але не дуже зрозуміло щодо ЄС чи європейських країн-членів НАТО. Ця ситуація не може задовольняти Макрона, як і багатьох європейців, котрі якщо не вже почали, то цілком можуть почати ставити питання на кшталт: якщо американці постійно кажуть, що це європейська війна, то чому не європейці мають бути за столом, за яким шукатимуть способи завершення цієї війни? І взагалі, чому європейські столиці повинні приставати на підхід, згідно з яким Європа має платити більше, але домовлятися із Росією буде Америка?

НАСКІЛЬКИ СТРАШНО БЕЗ США?

Однією з безперечних відмінностей між різними столицями Європи є також рівень готовності підпорядковувати свої рішення та дії у питаннях війни РФ під політику Вашингтона.

Позиція Макрона полягає у тому, що Європа не може в умовах стратегічної невизначеності у США постійно оглядатись на Вашингтон — бути заручником внутрішньополітичного безладу Америки. Тим паче навряд чи для когось усе ще є незрозумілою природа лідерства США за Адміністрації Байдена як стримуючого лідерства. Звісно, таке лідерство пасує тим на європейському континенті, хто хотів би робити менше рішучих і більше розрахованих на уникнення ескалаційних ризиків кроків для України.

Не дивно, що саме Макрон — і про це щонайменше двічі згадував у своїх виступах сам Байден — із недовірою допитувався у нинішнього президента США, чи надовго Америка повернулася, коли Байден тільки став президентом і урочисто оголосив про повернення США на саміті НАТО. Саме він роками пропонував ідею «стратегічної автономії», котра би включала у себе і європейську армію. І після регулярних відвідин Франції впродовж останнього року склалось враження, що в глибині душі деякі французькі стратеги навіть зраділи би

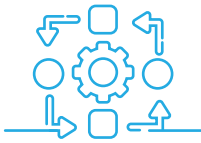
потенційному поверненню Трампа, аби мати більше аргументів на розвиток свого концепту, котрий, тим паче, вже переоформляється зі «стратегічної автономії» в ідею «стратегічного суверенітету» — щоб, очевидно, бути більш прийнятним для тих країн Європи, яких все ще лякає слово «автономія» в контексті взаємодії зі США, і котрі й надалі воліють — чи то через багаторічну безпеку залежність, чи через американську військову присутність, чи просто за інерцією — підлаштовувати свої політики під політичні тренди, задані Білим Домом.

Власне, саме тому можемо говорити про лінію розподілу між країнами, для яких відправною точкою для надання допомоги Україні чи схвалення важливих політичних рішень є позиція США, а для яких такою відправною точкою є те, що дійсно потребує Україна чи, власне, Європа.

Дисфункціональність Конгресу в останні півроку примусила дещо підбадьорити навіть найбільш схильні до орієнтації на США країни — як-то Німеччину, в якій неодноразово доводилось чути про те, що оскільки Берлін залежить цілковито від ядерної парасольки США, то він і всі свої безпекові рішення має синхронізувати зі Сполученими Штатами. Позиція, погодьтесь, доволі логічна, їй важко щось заперечити.

Дисфункціональність Конгресу в останні півроку примусила дещо підбадьорити навіть найбільш схильні до орієнтації на США країни — як-то Німеччину, в якій неодноразово доводилось чути про те, що оскільки Берлін залежить цілковито від ядерної парасольки США, то він і всі свої безпекові рішення має синхронізувати зі Сполученими Штатами.

Однак певне зростання рейтингу Байдена і розблокування допомоги Україні в Конгресі створюють величезну спокусу й далі цілковито рівнятись на позицію Вашингтона. Навіть ті резервні ресурси, які деякі європейські країни «забронювали» для України, вони, як доводилось чути в окремих інституціях тих країн, заброньовані якраз «на випадок перемоги Трампа» і повного обрізання допомоги Україні з боку Америки. В інтересах України сьогодні — максимально доносити сигнали, що, розблокувавши допомогу, США лише надали можливість європейським країнам краще підготувати «план Б» для України, де лідируючу роль гратиме Європа, а не США безвідносно до того, хто буде наступним американським президентом.

ВЕЛИКИЙ СПІЛЬНИЙ ЗНАМЕННИК

Водночас, чи не найбільш помітною спільною рисою у підходах європейських столиць до завершення війни на сьогодні — є питання взаємозалежності між бажанням самої України продовжувати боротьбу та підтримкою Європи. «Ми наче перебуваємо в зачарованому колі: чим більше ви демонструєте відданість боротись, тим більше ми відчуваємо мотивованими вас допомагати. Але ми також розуміємо, що чим більше ми допомагаємо, тим більше і ви є мотивованими», — доводилось чути від одного високопосадовця у Франції.

«Ми наче перебуваємо в зачарованому колі: чим більше ви демонструєте відданість боротись, тим більше ми відчуваємо мотивованими вас допомагати. Але ми також розуміємо, що чим більше ми допомагаємо, тим більше і ви є мотивованими», — доводилось чути від одного високопосадовця у Франції.

Чи не найпопулярніше питання у всіх столицях — мобілізація і похідні питання навколо цього процесу. Відомі лише негативні нюанси, які супроводжують цей процес. Сигнал зчитується доволі просто: ми не можемо забезпечити мобілізацію

власних ресурсів без належного рівня мобілізації ваших людей. Хоча навіть на третій рік війни саме в Україні фіксується найбільша в Європі кількість тих, хто готовий захищати країну зі зброєю в руках (понад 60%), європейські медіа більш охоче підсвічують цифри про «лише» 15% військовозобов'язаних українців, які наразі воюють.

Дедалі більш помітний в європейських столицях і брак довіри до найвищого українського керівництва (чи то пак найвищого менеджменту). Навіть у Німеччині доводилось чути, що ключових великих причин, чому не було ухвалено рішення щодо Taurus, було насправді дві — страх ескалації з боку Путіна та недостатня довіра до дій українського керівництва — мовляв, нема впевненості, як і де Україна буде використовувати цю зброю. Дарма, що це протирічить німецькому ж аргументу, що без участі німецьких фахівців неможливо в принципі налаштувати та запускати цю зброю.

Складні дискусії та часом дещо хаотичні процеси адаптації, які спостерігаються наразі в Європі на тлі входження України у війну на виснаження, пов'язані не лише з тим, що європейці зіштовхнулись на початку 2024 року з ситуацією, яка, за прогнозами, мала відбутись на початку 2025-го — коли Європі після американських виборів і потенційної перемоги Трампа на них потрібно було би брати значно більшу відповідальність за Україну і за майбутнє власного континенту. Однак ці процеси також стали причиною того, що, як фактично зізнались нам у кількох державних інституціях європейських країн, за їхніми внутрішніми калькуляціями, війна мала завершитись у 2024 році, тому всі ресурси на Україну прораховувались відповідно. Гарною новиною є те, що у будь-якому випадку 2025 рік вбачається як рік, в який Європа — зокрема і в плані власного оборонного виробництва — ступатиме більш впевнено і з більшими спроможностями допомогти Україні. І «дострокова» підготовка Європи в цьому році може виявитись дуже навіть доречною.

Гарною новиною є те, що у будь-якому випадку 2025 рік вбачається як рік, в який Європа — зокрема і в плані власного оборонного виробництва — ступатиме більш впевнено і з більшими спроможностями допомогти Україні.

ПРО ЦЕНТР «НОВА ЄВРОПА»

Центр «Нова Європа» (ЦНЄ) заснований у 2017 році як незалежний аналітичний центр. Попри новий бренд, він базується на досвіді команди, яка разом працює з 2009 року (раніше в рамках Інституту світової політики). Аналітики Центру «Нова Європа» стали впізнаваними, адже запропонували якісний аналітичний продукт із питань зовнішньої політики України та безпеки в регіоні, поєднавши його з активними та ефективними зусиллями з адвокатування.

Бачення Центру «Нова Європа» максимально наближене до бачення майбутнього Української держави більшістю громадян: Україна повинна бути інтегрованою в Євросоюз і НАТО. Під інтеграцією ми вбачаємо не стільки формалізоване членство, скільки запозичення найкращих стандартів і практик для фактичної належності України до євроатлантичного ціннісного простору.

Докладніше про Центр «Нова Європа»: neweurope.org.ua

- <https://www.facebook.com/NECUkraine/>
- https://twitter.com/NEC_Ukraine
- <https://neweurope.org.ua/>